

θάλασσαν καὶ τὰ βουνά. Ἐκεῖ εὗρισκον καὶ τὰ δύο. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀπείρων καλλονῶν τῆς φύσεως καὶ τοῦ καθαροῦ αἵματος, παρὰ τὴν αὐραν τῆς θαλάσσης, ἡσθανόμην ἐαυτὸν τόσον καλὰ, εὐθυμον. Ὅτε ἐπῆλθεν ὁ χειμὼν, ἐπανέλαβον τὴν ἐν τῇ πόλει κατοικίαν μου. Τότε, δὲν ἐνθυμούμαι πῶς, νύκτα τινὰ ἐκρινὴν σχεδόν, παρὰ συρθείς ὑπὸ τινων ὁμηλικίων μου, ἔκαμα τὸ πρῶτον βῆμα πρὸς τὴν ἐκδοτον εἰς τὰς ἀπολαύσεις ζωὴν τῆς νεότητος. Ἐπανῆλθον μετ' αὐτῶν. Ἐπειτα καὶ πάλιν, καὶ πάλιν. Καὶ ἐλησμόνου. Ἐλησμόνου τὴν ἡσυχον καὶ πλήρη ἀγάπης ιδεώδους ζωὴν μου. Ὅτως ἐνόμιζον τουλάχιστον. Εὐρον ἐπὶ τῆς γῆς ἄλλας ἀπολαύσεις, ἐπαγωγότερας ἐκείνων, ἃς ἐζήτουν εἰς τὴν μόνωσιν καὶ τοὺς βεμβασμούς, τὰς ἀπολαύσεις τῶν αἰσθήσεων καὶ τῆς ψυχῆς σιμᾶ. Σιμᾶ.. διότι δὲν ἡδυνάμην ἄλλως. Παντοῦ ἐπεζήτησαν τὸ ὥρατον ἐκεῖνο καὶ ἀγνὸν αἶσθημα, εἰς τὸ ὅποιον χαρίζομεν τὴν ὑπαρξίν μας ὅλην καὶ μᾶς χαρίζει τὴν ζωὴν.

Ὅλον μου τὸν μικρὸν μισθὸν ἐξώδευον ἀφειδῶς. Ἡ γυνὴ ἀπετέλει τὸ κέντρον τῶν σκέψεών

μου, ὅλων μου τῶν διασκεδάσεων. Ἐζῶν εἰς ἀτμόσφαιραν πάθους. Ἀπ' ἐνὸς ἡ ἀπόλαυσις τῆς ζωῆς, αἱ διασκεδάσεις, τὰ δεῖπνα, ἐξ ἄλλου αἱ συγκινήσεις, οἱ φόβοι, ὁ ἔρωσ μετὰ τὰ χίλια θέληγντρά του. Κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν εἶχον κερδῆται 1000 φράγκα εἰς ἐν λαχείον τῶν Ἀθηναίων. Καὶ ἐκεῖνα ἔλαβον τὴν αὐτὴν τύχην. Ἐπεζήτησαν οὕτω τὴν λήθην τῆς ζωῆς εἰς αὐτοὺς τοὺς κόλπους τῆς, εἰς τὴν μέθην ἣν προκαλεῖ.

Τὴν λήθην.. Ἄ! ἐγνώριζον καλῶς, ἡσθανόμην ἐδῶ, εἰς τὸ βάθος τῆς καρδίας μου, ὅτι ἂν μίαν μόνον στιγμὴν ἔπαυον τὴν ζωὴν ἐκείνην τοῦ πάθους, θὰ μετέπιπτον εἰς τὴν μελαγχολίαν. Τὸ ἡσθανόμην τώρα πλέον ἢ ποτε. Αὐτὴ ἡ ζωὴ ἦν διήγον, με ἔφερεν ἐκεῖ. Ἀλλ' ὅμως πόσῃ εὐτυχίαν, ποῖαν ἀνακούφισιν ἡσθάνθη καὶ γλυκεῖαν ἀπόλαυσιν, ὅτε φεύγων τοὺς ἀνόμους ἔρωτας, τὰς ἐορτάς, τὰς ἀγρυπνίας, ἐκλείσθην τέλος μόνος, ὁλόμνος, μετὰ τῶν τεσσάρων τοίχων τοῦ σπουδαστηρίου μου καὶ ἡδυνήθην νὰ κλαύσω. Ἄ! πάσχει πολὺ ὅταν σφίγγεται ἡ καρδιά, κλείουσα ἐν αὐτῇ ὅλην τῆς τὴν δυστυχίαν.

Τότε εἶδον τὴν Δόραν.

KIMON MICHAILIDHS

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

Ε'.

Ὁ διοικητὴς τοῦ Ἁγίου Ὁρους. — Τὸ Βατοπαίδιον. — Τὰ κειμήλια. — Ἡ σημαία τοῦ Ἀνδρονίκου. — Τὰ ὁστὰ τῶν αὐτοκρατόρων. — Ἡ ἀναλλοίωτος χεῖρ. — Ἰδιόρρυθμον σύστημα. — Μοναστηριακὴ φιλοξενία. — Τὰ ἐρμάρια τοῦ ὁδοῦ. — Κουρὰ μοναχοῦ. — Ἡ Παναγία τῶν Ἰδίων.

Ἀπελθὼν τῆς ἱεράς Συνάξεως ἐπισκέφθην τὴν διοικητὴν τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Τὸ οἶκμά του ἔχει μοναστικὴν ὅλως ἀπλότητα. Μέγα διβάνιον ἐρυθρόν, ἐφ' οὗ καθήμενος ὁκαλδὼν ἐθώπευε τὰς κινήμας τοῦ ὁ διοικητῆς, ἦτο ἡ μόνη ἐπίπλωσις. Ὁ καϊμακάμης, ὡς γνήσιος Ὁθωμανός, εἶχεν ἀριστερὰ αὐτοῦ τοποθετημένον τὸν ναργιλέν του καὶ δεξιὰ τὸν καφέ, ἀνανεούμενον εἰς πᾶσαν ἐπίσκεψιν ξένου. Αἰθίοψ λυγρίζομενος καὶ σείων διὰ τοῦ τρόπου τούτου χαριέντως μακρὴν κυανόχρουν σαλιβάριον, πρὶν εἶτι καθήσω, μοῦ προσεκόμισε καφὲν καὶ ναργιλέν. Ἀκατάσχετος μετὰ κατέλαβεν ὄρεξις νὰ καθήσω ὅπως ὁ καϊμακάμης καὶ νὰ ἀπολαύσω τὸ ἀρέψιμα τῆς Μόκας μετὰ ὅλην τὴν ὀθωμανικὴν ἀνάπυσιν. Μόλις μοῦ ἐπῆλθεν ἡ ἐπιθυμία αὕτη καὶ ἀμέσως τὴν ἐπραγματοποίησα. Ἐν τῇ θέσει δὲ ταύτῃ, μετὰ τὸ μακροῦσι εἰς τὰ χεῖλη, μετὰ τὸ κύπελλον αρωματώδους καφῆ εἰς τὸ πλευρόν μου καὶ ἐν συνομιλίᾳ, τῆς ὁποίας ἡ ἀξία δὲν ἦτο μεγαλειτέρα τοῦ φλοίσβου τῶν ἀργυρῶν ναργιλέδων μας, ἐνόησα πῶς διέρχονται αἱ ὀθωμανικαὶ ὥραι ἄνευ σκέψεων, αἱ ὁποῖαι βαρύνουσι τὴν διάνοιαν καὶ μαραινοῦσι τὴν ψυχὴν. Εἰς τὸ βάθος τοῦ ἀνατολικοῦ αὐτοῦ θαλά-

μου μοι ἐφάνη ὑπὸ ἐρυθρὰ παραπετάσματα ὅτι ἐκρύπτετο χαρῆμι, ἀλλὰ τοῦτο ἦτο ἀπλούστατα ἀποκείμενον τῶν καπνῶν τοῦ ναργιλέ, καὶ τὸ ἐρυθρόν ἐκεῖνο παραπέτασμα οὐδὲν ἕτερον ἀπέκρυπτεν ἢ μόνον ὁδροχάας τοῦ καϊμακάμη.

Μετ' ὀλίγων ἡμερῶν διαμονὴν ἐν ταῖς Καραῖς ἀπῆλθον συνοδευόμενος ὑπὸ φίλου μου μοναχοῦ εἰς ἐπίσκεψιν τῶν ἱερῶν μονῶν, ἐκ τούτων δὲ πρῶτην ἐπισκέφθην τὴν τοῦ Βατοπεδίου. Ἡ ἀπὸ Καραῶν εἰς Βατοπαίδιον ὁδὸς κατάφυτος ἐκ προαιωνίων λεπτοκαρυῶν εἶνε μαγευτικὴ τάτη. Ὁ ἀνερχόμενος τοὺς θυμωτερεῖς λόφους βλέπει μακρὰν κυανίζουσαν τὴν θάλασσαν διὰ μέσου τῶν ἐπανθούτων δένδρων. Μετὰ δῖωρον δὲ πορείαν φθάνει ὁ ὁδοιπόρος εἰς τὴν μονήν, ἥτις ὑψοῦται ὡς μεσαιωνικὸν φρούριον ἐπὶ τῆς κλιτύος μαγευτικοῦ λόφου, κάτωθεν τοῦ ὁποίου μικρὸς ὄρμος χρησιμεύει πρὸς φύλαξιν τῶν ἀλιευτικῶν πλοικαίων τῆς μονῆς. Οἱ φιλοξένοι μοναχοὶ μᾶς ὑπεδέχθησαν εἰς τὴν εἴσοδον, ὁ δὲ πορτοφίτης, ὑψηλὸς ὡς ἐλάτνη μοναχός, μετὰ ἀπαστράπτοντας ὀφθαλμοὺς καὶ κοιτανθείσας παρειάς, ἐκόμισε πρὸς τὸ συμβούλιον τῆς μονῆς τὰ συστατικὰ γράμματα μου, πάραυτα δὲ σεβάσμιος πρε-

σβύτης μὲ ὑπεδέχθη καὶ μὲ ὠδήγησεν εἰς τὴν ἐπίσημον αἴθουσάν, πολυτελέστερον τῶν συνήθων αἰθουσῶν διεσκευασμένην.

Ἡ μονὴ τοῦ Βατοπαίδιου εἶνε ἡ ἀρχαιότερα μετὰ τὴν μονὴν τῆς Λαύρας, ἐγερθεῖσα ἐν τῇ ἱερᾷ περιοχῇ τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Ἡ παράδοσις ἀναφέρει ὅτι ταύτην ὠκοδόμησεν ὁ αὐτοκράτωρ Θεοδοσιος, οὗτινος ὁ τετραετής υἱὸς Ἀρκαδῖος ἐπιστρέφων ἐξ Ἰταλίας ἐναυάγησε καὶ διεσώθη παρὰ τὴν ακτὴν ἐκείνην, εὐρεθεὶς πλησίον βάρου· ἐκ τοῦ παιδίου δὲ τούτου καὶ τοῦ βάρου, πλησίον τοῦ ὁποίου εὗρέθη ὁ ἡγεμονόπαις, ὠνομάσθη Βατοπαίδιον ἡ μονή. Κατ' ἄλλας ὁμως θετικώτερας παραδόσεις, αὕτη ἐκτίσθη ὑπὸ τριῶν Ἀδριανουπολιτῶν, κατὰ σύστασιν τοῦ ὁσίου Ἀθανασίου. Ἀλλ' οἱ αὐτοκράτορες τῆς Κωνσταντινουπόλεως Μανουὴλ ὁ Κομνηνός, Ἀνδρόνικος ὁ Παλαιολόγος καὶ Ἰωάννης ὁ Κατακουζηνός, κατόπιν δὲ καὶ Σέρβοι ἡγεμόνες τὴν ἐκαλλώπισαν καὶ τῇ ἐπροικοδοτήσαν ἄφθονα τὰ μέσα τῆς συντηρήσεως. Καὶ εἰς τοὺς μετέπειτα χρόνους οἱ κατὰ καιροὺς ἡγεμόνες τῆς Μολδαβίας καὶ Βλαχίας ἀφθόνους παρέσχον δωρεάς, ἐκ τούτων δὲ ἡ ἡγεμονόπαις Γολία καθωσίωσε τὴν ἐν Ἰασίῳ ἐκκλησίαν τῆς Κοιμήσεως· πρὸς δὲ οἱ Τσάροι Θεόδωρος Ἰβάνοβιτς, Μιχαὴλ Θεοδώροβιτς καὶ Ἰωάννης ὁ Τρομερὸς ἐχορήγησαν τὴν ἄδειαν εἰς τοὺς Βατοπαιδίονες πατέρας νὰ περιέσχωνται τὴν ρωσικὴν αὐτοκρατορίαν καὶ νὰ εἰσπράττωσιν ἐράνους. Καὶ σήμερον ἡ μονὴ αὕτη κατέχει μεγάλα κτήματα ἐν Ρουμανίᾳ, Ρωσσίᾳ καὶ Γουρκίᾳ, εἶνε δὲ ἡ πλουσιωτέρα τῶν μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους, τῆς περιουσίας αὐτῆς ὑπολογιζομένης εἰς 2,000,000 τουρκικὰς λίρας.

Ὁ ναὸς αὐτῆς εἶνε πλούσιος ἐπίσης, κατέχει δὲ ἅπειρα βυζαντινὰ κειμήλια καὶ ἄλλα λείψανα. Ἐν ἐκ τῶν κειμηλίων τούτων τῆς αὐτοκρατείας Σοφίας ἐκ μονολίθου ἰάσπιδος διασώζεται ἀκέραιον καὶ φέρει τὰ αὐτοκρατορικὰ σήματα.

Καὶ ἕτερα μνημεῖα τῆς βυζαντινῆς τέχνης καὶ ἐνθυμήματα τῆς αὐτοκρατορικῆς αἰγλῆς διασώζονται ἐν τῇ μονῇ ταύτῃ. Ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς μονῆς, πλουσιωτάτῃ εἰς χειρόγραφα, εἶδον τὸ φαλτήριον τοῦ αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου τοῦ Μονομάχου, φέρον τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ἰδίου αὐτοκράτορος καὶ σημειώσιν περὶ τινος σεισμοῦ συμβάντος ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ. Ἐν τῇ μονῇ ταύτῃ διεσώζετο ἐπίσης μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ἡ σημαία τοῦ αὐτοκράτορος Ἀνδρόνικου καὶ ἡ χρυσοῦφαντος πολεμικὴ αὐτοῦ σκηνή, ἀλλ' οἱ ἀπλοῖκοι πατέρες θεώρησαν σκοπιμώτερον νὰ ἀφαιρέσωσι τὸν χρυσὸν καὶ νὰ καύσωσι τὸ ὄφρασμα. Ἡ μονὴ αὕτη ἐντὸς ἐπιχρύστου λάρνακος φυλάττει εὐλαβῶς καὶ τὰ ὅσα τῶν αὐτοκρατῶν Θεοδοσίου καὶ Ἀρκαδίου καὶ τῆς αὐτοκρατείας Πουλχερίας, ἥτις μὴ δυνά-

θεῖσα νὰ μονάσῃ ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει, ἐζήτησεν ὡς χάριν νὰ ἀναπαυθῇ μετὰ θάνατον ἐν αὐτῷ.

Πλεῖσται πολύτιμοι εἰκόνες διςκόζονται ἐν τῷ ναῷ, περιέργῃ δὲ θαύματα διηγοῦνται ἐπισυμβάντα ἐκεῖ οἱ καλόγηροι, τὰ σημεῖα ἐνὸς τῶν ὁποίων ζωηρὰ παρίστανται ἀκόμη ἐν τῇ μνήμῃ μου.

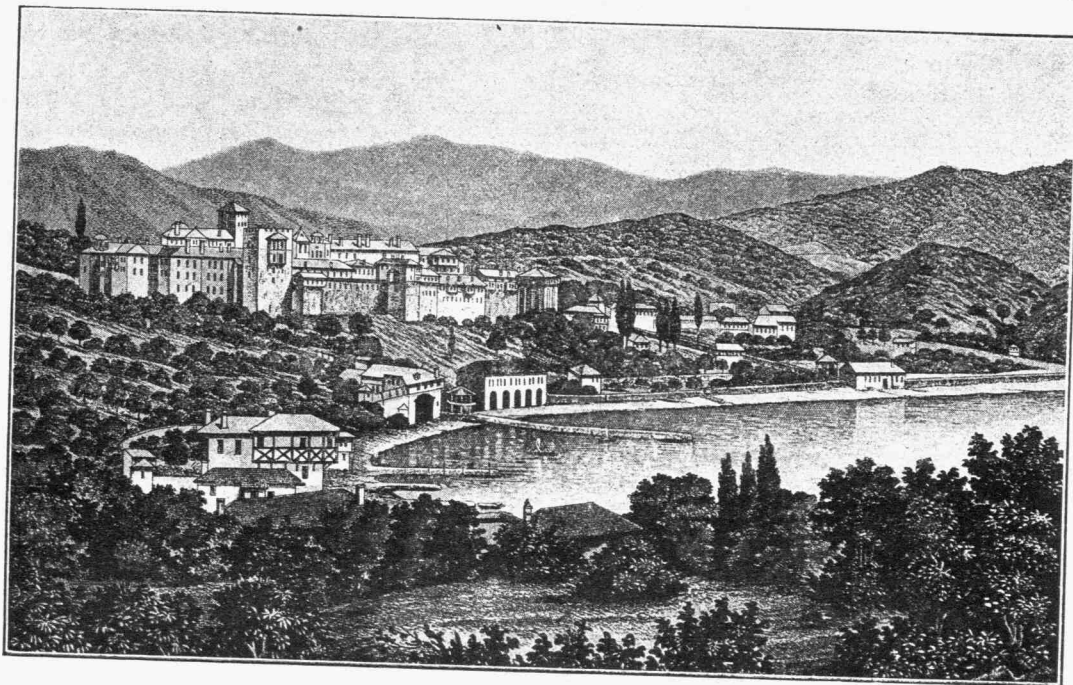
Ἡμέραν τινὰ ἐπισκεπτόμενος τὸν ναὸν εἶδον πρὸ τῆς εἰκόνος τῆς Θεοτόκου σιδηροὺν κλωθὸν καὶ ἐντὶς αὐτοῦ χεῖρα ἀνθρωπίνην μελανὴν καὶ εἰς ἄκρον ἐφθαρμένην. Ἡ χεὶρ αὕτη ἔχει τὴν ἀκόλουθον ἱστορίαν. Διάκονός τις ἐμμανὴς γενόμενος, διότι δὲν τῷ ἐδόθη οἶνος καὶ περιεφρονήθη ὑπὸ τοῦ ἡγουμένου, μετέβη εἰς τὸν ναὸν καὶ διὰ μαχαίρας ἐπετέθη κατὰ τῆς εἰκόνος τῆς Θεοτόκου. Πάραυτα ὁμως μετανοήσας ἔκλαυσε πικρῶς καὶ ἐζήτησεν τὸν βίον τοῦ ζητῶν συγχώρησιν, ἥτις τῷ ἐδόθη ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ μένῃ ἀναλλοίωτος ἡ παράτολμος χεὶρ. Αὕτη δὲ εἶνε ἡ ἐντὸς τοῦ κλωθοῦ κρεμαμένη χεὶρ, ἣν οἱ προσκυνηταί, ἐκλαμβάνοντες ὡς ἱερὸν λείψανον καὶ κόπτοντες τεμάχια, δεινῶς ἠκρωτηρίασαν. Ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ πυρκαϊαὶ αἱ ἀποτεφρώσασαι τὴν μονὴν, ὡς καὶ αἱ ὑπὸ τῶν Ἀβάρων δρώσεις αὐτῆς ἀποδίδοντα εἰς θαύματα καὶ τιμωρίας ἐπιβλήθεισας ὑπὸ τῆς Θεομήτορος πρὸς τοὺς παραβάτας τῶν ἱερῶν ἐντολῶν καλογήρους.

Κατὰ τὸν μακρὸν αὐτῆς βίον ἡ μονὴ πολλὰ ὑπέστη καὶ δις ἥλλαξε συστήματα. Πρὸ τριῶν αἰώνων ἦτο μοναστήριον κοινωδικόν, ἥδη δὲ εἶνε μονὴ ἰδιόρρυθμος, διοικουμένη, ὅπως πᾶσαι αἱ τοῦ συστήματος τούτου μοναί, ὑπὸ τριῶν ἐπιτρόπων κατὰ τριετίαν ἐκλεγομένων καὶ ὑποκειμένων εἰς τὴν ἄμεινον ἐποπτεῖαν τῶν ἐξεχόντων ἐν τῇ μονῇ· ἐξέχοντες δὲ εἶνε οἱ διακρινόμενοι ἐπὶ παιδείᾳ καὶ οἱ ὑπηρεσίας σπουδαίας παρασχόντες εἰς τὴν μονήν. Τούτων ὁ βίος εἶνε ἄνετος, καὶ διὰ τοὺς πλείστους πολυτελής. Ἐκαστος ἐκ τῶν μοναχῶν δικαιούται νὰ ζῇ ἀναλόγως τῆς περιουσίας, ἣν κέκτηται, — καὶ ὑπάρχουσι μοναχοὶ ἔχοντες περιουσίας ὑπερβαίνουσας τὸ ἐκατομύριον — καὶ τῶν ἔξωθεν ἂς ἔχει. Ἐκαστος ἔχει ἴδιον δωμάτιον, οἱ δὲ ἐξέχοντες ἔχουσι διαμέρισμα ἰδιαίτερα καὶ ὑπηρετοῦνται ὑπὸ πολλῶν ὑποτακτικῶν, πάντοτε δὲ ἡ τράπεζά των εἶνε πλήρης ποικίλων ἐδεσμάτων. Τὴν περιουσίαν των διαχειρίζονται καὶ διαθέτουσιν ἐφ' ὅσον ζῶσιν ὡς βούλονται, μετὰ τὸν θάνατόν των ὁμως περιέρχεται αὕτη εἰς τὸ κοινὸν ταμεῖον καὶ καθίσταται περιουσία τῆς Μονῆς.

Οἱ μοναχοὶ οὗτοι παχύσκαρκοι συνήθως ἐκ τῆς καθεστηκυίας ζωῆς, διέρχονται ἄνετον βίον, μὴ ὑποβαλλόμενοι εἰς τὰς ἀγρυπνίας καὶ τὰς ἄλλας σκληραγωγίας τῶν ἐν κοινωδίοις μοναχῶν. Οἱ πατέρες οὗτοι υἱοθετοῦσι συνήθως νέους εὐπαιδεύτους μοναχοὺς καὶ τοὺς ἀποκαθιστῶσι κλη-

ρονόμους τοῦ διαμερίσματος ἐν ᾧ βιοῦσιν. Ἡ χλιδὴ καὶ ἡ ἀπόλαυσις τῶν μοναχῶν τούτων δὲν ἀποσθεννύει ἐν τούτοις τὸ αἶσθημα τῆς φιλοξενίας καὶ τῆς περιποιήσεως, διότι ἡ φιλοξενία ἐν Ἀγίῳ Ὄρει δὲν εἶνε ἐπίπλαστος ἀβροφροσύνη, ἀλλὰ θεσμός τῆς πολιτείας. Τῆς φιλοξενίας ταύτης ἀπολαύει ὁ προσκυνητὴς· εἴτε εἰς πλουσίας μονὰς μεταβῇ, εἴτε εἰς καλύβην πτωχοῦ μοναχοῦ. Εἰς τὴν πύλην μάλιστα πάσης μονῆς, κατ' ἀρχαῖον ἔθιμον, ὁ πορτάρης ἔχει διαθέσιμον ἄρτον, ἵνα παράσχει εἰς τὸν αἰτοῦντα διαβάτην, καὶ καθ' ὁδὸν δὲ ὑπάρχουσιν ἐρμάρια, ἔνθα ὁ ὁδοιπορῶν εὐρίσκει τεμάχιον ἄρτου, ἵνα κορέσῃ

Ἡ γυμνότης τοῦ δοκίμου, κεκλιμένην καὶ τεταπεινωμένην ἔχοντος τὴν κεφαλὴν, αἱ μορφαὶ τῶν πατέρων καὶ τὰ καταπεποιημένα πρόσωπα τῶν ἁγίων εἰκόνων περιβάλλουσι διὰ μυστηρίου τὴν σκηνὴν ταύτην, ἀφίνουσιν ἀνεξάλειπτον ἀνάμνησιν εἰς τὸν ἰδόντα αὐτήν. Τὴν κουράν ταύτην ὑπέστησαν ἡγεμόνες, βασιλόπαιδες, αὐτοκράτορες· ἐν τῷ ναῷ δ' ἐκείνῳ, ἔνθα εἶδον πτωχὸν δόκιμον καρέντα, ἐκάρη ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης ὁ Κατακουζηνός, μετονομασθεὶς Ἰωάσαφ, καὶ ἄγνωστος ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο ἐτελεύτησε, χωρὶς οὐδεὶς νὰ γνωρίξῃ ποῦ ἐτάφη ὁ νεκρὸς αὐτοῦ. Εἰς τὴν μονὴν Βατοπαϊδίου, ὅπως καὶ εἰς τι-



ΤΟ ΒΑΤΟΠΑΙΔΙΟΝ

τὴν πείναν του, ἕως ὅτου φθάσῃ εἰς μονὴν τινα ὑποὺ τὸν ἀνακρίνει τὸ ἀρχονταρίκιον καὶ ἡ ἀβραμιαία τράπεζα. Ὁ αὐτὸς βίος, ἡ αὐτὴ διοίκησις ἐπικρατεῖ καὶ εἰς τὰς λοιπὰς μονὰς τοῦ ἰδιορρύθμου συστήματος· διὸ καὶ οἱ δόκιμοι προτιμοῦν νὰ καρῶσι μοναχοὶ εἰς μονὰς τῶν συστημάτων τούτων.

Παρέστην εἰς κουράν μοναχοῦ τινος κατὰ τὴν ἐν Ἀγίῳ Ὄρει διαμονήν μου. Ἡ σκηνὴ εἶνε γραφικωτάτη· ὁ σκιερὸς ναὸς φωτίζεται ὑπὸ τοῦ φωτὸς ἀσθενῶν λαμπάδων καὶ πληροῦται ὑπὸ τῶν πρώτων τῆς μονῆς, οἱ ἅποιοι τελοῦσι τὴν κουράν, ὁ δὲ δόκιμος, γυμνὸς πρὸ τῆς εἰκόνος τῆς Θεοτόκου, ἀκροᾶται τῶν προσευχῶν καὶ ὁ ἴδιος δὲ προσεύχεται, ἕως ὅτου οἱ ἱερομόναχοι τὸν περικυκλοῦσι καὶ ἀνὰ μίαν εὐχὴν ἀναγινώσκοντες περιβάλλουσιν αὐτὸν τὸν λευκὸν χιτῶνα καὶ τὸ καλογηρικὸν ῥάσον· ἀπὸ τῆς στιγμῆς δ' ἐκείνης ὁ δόκιμος ἀλλάσσει ὄνομα καὶ γίνεται ἀδελφός.

Ἄλλας μονὰς, διατηροῦνται νοσοκομεῖα, ἅτινα διευθύνουσιν ἐπιστήμονες ἰατροί, ἐξ ὧν δύο ἐδέχθησαν τὸ μοναχικὸν σχῆμα. Εἰς τὰς πλείστας ὅμως αἱ νόσοι θεραπεύονται ἀκόμη διὰ τῶν εὐχῶν καὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ ἡγουμένου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ πάσχοντος· ὥς ἐκ τούτου οἱ θάνατοι ἐπέρχονται συνηθέστατα καὶ ἐξ ἐλαφρῶν νοσημάτων, τῶν ὁποίων καὶ ἡ στοιχειώδης ἱατρικὴ συνδρομὴ ἀποσοβεῖ τὸν κίνδυνον.

Καὶ ἡ μονὴ τῶν Ἰερέων διατηρεῖ νοσοκομεῖον καὶ εἶχε, καθ' ὃν χρόνον ἐπεσκέφθην αὐτήν, εὐπαίδευτον ἱατρὸν τὸν κ. Φανουριάρη. σπουδάζαντα ἐν Γερμανίᾳ, μεθ' οὗ ἀληθμονήτους διήλθον ἡμέρας ἐν τῷ καλλίῳ του, ἔχοντι ὄψιν σπουδαστηρίου Γερμανοῦ ἐπιστήμονος. Καὶ ἡ μονὴ δ' αὕτη, ὅπως καὶ πᾶσαι αἱ μοναὶ τοῦ Ἀγίου Ὄρους, κατέχει πλείστα κεῖμήλια καὶ ἁγίας εἰκόνας. Τὸ ἀξιολογώτερον ὅμως, ὅπερ ἀπαντᾷ τις ἐν τῇ μονῇ ταύτῃ, εἶνε ἡ εἰκὼν



ΠΑΡΑ ΤΟ ΦΡΕΑΡ

τῆς Πορταΐτισσας, ἥτις ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ εἰκονομάχου Θεοφίλου μετέβη μόνη εἰς τινὰ μονὴν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, καὶ ἐκεῖθεν μεταφερθεῖσα εἰς τὴν μονὴν τῶν Ἰδέρων ἐτοποθετήθη ἐντὸς τοῦ ναοῦ, ἀλλὰ τὴν πρωΐαν εὐρέθη ἄνωθεν τῆς μεγάλης Πύλης, δι' ἧς καὶ ἐκλήθη ἔκτοτε Πορταΐτισσα. Κατὰ τινὰ ἐπιδρομὴν τῶν Ἀθάρων στρατιώτης τις τὴν ἐλόγχισεν ἐπὶ τῆς δεξιᾶς παρειᾶς, ἀμέσως δὲ ἀνέβλυσεν αἷμα, τότε δὲ οὗτος ἔλαθ' ὡς γινόμενος προσεκίνησε καὶ βαπτισθεὶς ἐτελείωσεν ἐν ἀσκήσει τὸν βίον του. Ἡ εἰκὼν αὕτη εὐρίσκεται σήμερον ἐν Μόσχᾳ, καὶ φυλάττεται εἰς τὴν εἰσοδὸν μιᾶς ἐκ τῶν μεγαλοπρεπεστέρων πυλῶν τοῦ Κρεμλίνου, τῆς πύλης τῆς «Παναγίας τῶν Ἰδέρων». Ἐν τῷ ἐκκλησιδίῳ, ἐνθα κατὰ χροσὸς καὶ ἀδαμαντοστόλιστος εὐρίσκεται ἡ ἁγία εἰκὼν σμῆνος ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν διέρχονται προσκυνοῦντες ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν, διαρκῶς δὲ ἱερεῖς δοξολογοῦσι τὴν Παρθένον, καὶ εἰς ἑκατομμύρια βουβλίων ὑπολογίζονται τὰ ἀναθήματα τῶν προσκυνητῶν κατ' ἔτος.

Χιλιάδες προσκυνητῶν ἀπὸ τὰς ἐσχατίας τῆς ἀπεράντου αὐτοκρατορίας μεταβαίνουν εἰς τὴν ἀρχαίαν πρωτεύουσάν, ἵνα προσκυνήσωσι τὴν σεμνὴν εἰκὼνα τῆς Θεομήτορος. Συχνάκις δὲ παύρηται ὁλόκληρος ἐβδόμη χωρὶς νὰ κατορθώσῃ ὁ προσκυνητὴς νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν ναὸν, τότε εἶνε ὁ ἐν αὐτῷ συνωστισμός. Εἰς αὐτὸν πᾶσαν πρωΐαν ὁ ἐργάτης μεταβαίνει καὶ αἰτεῖται τὰς εὐλογίας τῆς Παναγίας, παρὰ τὴν ἐργατικὴν δὲ μπουλῶσαν τοῦ ἀμαξηλάτου καὶ τὴν ἀγροίκον τῆς χωρικῆς ἀμφίσιν, θροεῖ ἡ πολυτελής ἐσθὴς περικόμφου πριγκιπίσσης ἢ ἡχοῦσιν οἱ πτεροιστῆρες εὐγενοὺς στρατηγῶν. Ὅλη ἡ Μόσχα θὰ διέλθῃ ἐκεῖθεν, καὶ αὐτοὶ οἱ αὐτοκράτορες προτοῦ νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὸ Κρεμλῖνον καὶ περιβληθῶσι τὴν ἀρχαίαν τῶν Τσάρων ἀλουργίδα, ἐκεῖ πρῶτον γονυπετεῖς θά ζητήσωσι τὴν θεῖαν ἀντίληψιν. Ἡ εἰκὼν αὕτη ἐγένετο πλέον ἢ ἐθνικὴ εἰκὼν τῶν Ρώσων, ἡ δὲ μονὴ διατηρεῖ ἐν Μόσχᾳ μετόχιον ὑπὸ τῶν Τσάρων παρχωρηθὲν καὶ εἰσφέρει πολλὰ κατ' ἔτος εἰσοδήματα εἰς τὴν μονήν. Ὅπως δὴποτε ὅμως τῆς μονῆς ταύτης τὰ εἰσοδήματα ἡλαττώθησαν ἐπαισθητῶς, διότι τὰ μεγάλα καὶ πλούσια κτήματα τῆς μονῆς ἐν Βλαχία ἐδημεύθησαν, δυσκόλως δὲ καὶ τὰ εἰσοδήματα τῶν ἐν Βεσσαραβία κτημάτων ἀποσπῶνται ἐκ τῶν χειρῶν τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν. Εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν εὐρίσκονται καὶ πλεῖστοι ἄλλαι μοναί, τινὲς τῶν ὁποίων διὰ θανείων μόνον συντηροῦνται καὶ ἡ χρεωκοπία κρούει ἀπὸ πολλοῦ ἤδη τὰς θύρας τῶν.

Ἐπεται τὸ τέλος

Θ. ΒΕΛΛΙΑΝΙΤΗΣ

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟΝ ΤΟΥ ΜΑΓΟΥ

Ἦ π ο

ΑΝΔΡΕΟΥ ΔΩΡΗ

Συνέχεια ἴδε σελ. 98

Κεφάλαιον 5'.

Ἐκεῖνος ὁποῦ δέκεται δὴ γωνιά του

Ὁ ἥλιος ἦτο ἤδη ἀκόμη ὑψηλὰ εἰς τὸν ὀρίζοντα, ὅτε ὁ Μκυρίκιος καὶ ἡ Αἰκατερίνη ἐπιβαίνοντες τῶν μικροσώμων ἀλλ' ἐξαίρετων περσικῶν ἵππων τῶν ἐφθασαν εἰς τὸ μέρος τὸ λεγόμενον «τάφος» τῆς Ἐσθῆρ καὶ τοῦ Μαρδοχαίου». Κατὰ τὴν παράδοσιν αὐτοὶ ἐτάφη ἡ ὥρεια Ἰουδαία, παρ' αὐτὴν δὲ ἀνακνύεται καὶ ὁ θεὸς τῆς. Ὅπως καὶ ὁ λεγόμενος «τάφος τοῦ Δανιὴλ», τὸ μνημεῖον τοῦτο ἀπολαβεῖ μεγίστου σεβασμοῦ παρὰ τοῖς Ἑβραίοις προσκυνηταῖς, οἵτινες σωρηδὸν προσέρχονται χάριν προσκυνήσεως τοῦ τάφου τῆς ἐαυτῶν προστάτιδος πανταχόθεν τῆς Περσίας καὶ τῆς Ἀνατολῆς προσέτι.

Οἱ δύο νέοι γινώσκοντες ἐκ φήμης τὸν τάφον τοῦτον ἐδικαιούντο νὰ περιμένωσιν ὅπως ἴδωσι μνημεῖόν τι μεγαλοπρεπές. Ἡ φήμη τῆς πολυτελείας καὶ τοῦ μεγαλείου τοῦ Ἀσσοῦρου ἐδικαιολογεῖ πράγματι τὴν ἰδέαν τῆς παρ' αὐτοῦ ἀνεγέρσεως μαυσωλείου μεγαλοπρεποῦς εἰς τὴν εὐνοομένην του καὶ ἀνταξίου αὐτῆς· δὲν ἠγνόουν ὅμως ὅτι τὸ μνημεῖον αὐτὸ δὲν θεωρεῖται γνήσιον, διὰ τοῦτο δὲν ἐξεπλάγησαν διὰ τὴν ἀπλότητα καὶ τὴν πενιχρότητα αὐτοῦ.

Οἱ δύο τάφοι κεῖνται ἐγγὺς ἀλλήλων ὑπὸ μικρὸν θόλον ξύλινον, σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου κεκαλυμμένον ὑπὸ ἐπιγραφῶν ἐβραϊκῶν ἐπὶ περγαμνῆς, ἀποτεθεισῶν ἐκεῖ ὑπὸ τῶν προσκυνητῶν. Αἱ ἐπιγραφαὶ αὗται εἶνε αἰτήσεις ἢ εὐχαριστίαι διὰ χάριτας χορηγηθείσας αὐτοῖς. Τὸ ἱερὸν τοῦτο οὐδὲν ἐκέκτιστο δυνάμενον νὰ ἐξεγείρῃ τὴν ἀπληστίαν τῶν Περσῶν, διὰ τοῦτο μεθ' ὅλους τοὺς διαρκεῖς καταδιωγμοίς, οἷς ὑφίστανται ἐν Ἰράν οἱ Ἰουδαῖοι, ἀφέθη ἐν εἰρήνῃ ὁ μικρὸς οὗτος ναῖσκος. Οἱ τοῖχοι ἀποτελοῦνται ἐκ πλίνθων ἐρυθρῶν. Εὐρεῖται κηλίδες βορβόρου καθιστῶσι σχεδὸν ἀφανεῖς τὸ ἀρχικὸν αὐτῶν χρῶμα. Μικρὸς τροῦλλος, κεκαλυμμένος ὑπὸ κεράμων κυανῶν, ἀλεπαλλήλων καὶ στιλπνῶν, ἀπετέλει τὴν στέγην τοῦ γαβρὲ (τάφου), τοῦ ὁποῦ τοῦ ὕψους ἀνέρχεται μόλις εἰς τεσσαράκοντα πόδας ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους.

Ὅτε ὁ ἀδελφὸς καὶ ἡ ἀδελφὴ διέβησαν πρὸ τοῦ τάφου τῆς Ἐσθῆρ, ὁμάδες Ἰουδαίων προσκυνητῶν με δολίαν καὶ περίφοβον φυσιογνωμίαν ἐπλησίαζον ἐκεῖ ἔρποντες διὰ τῶν γονάτων, ρίπτοντες πανταχόθεν βλέμματα πεφοβισμένα. Ἡ κατάστασις τῶν Ἰουδαίων ἐν Περσίᾳ εἶνε